

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie z odwołania P. P.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...)/2019 z dnia 17 października 2019 r. o umorzeniu postępowania w sprawie ze zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 4 listopada 2020 r.,

umarza postępowanie.

UZASADNIENIE

Pismem z 31 października 2019 r. P. P. (dalej: Skarżący) wniósł odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2019 z dnia 17 października 2019 r. o umorzeniu postępowania w sprawie ze zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie.

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (dalej: u.KRS) zaskarżył wskazaną uchwałę w całości. W oparciu o art. 398³ § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego (dalej: k.p.c.) w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS Skarżący zarzucił uchwale naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na jej treść, w postaci naruszenia następujących przepisów:

1. art. 57 § 1b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: p.u.s.p.) poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie w sytuacji, gdy przepis ten w ogóle nie odpowiada stanowi faktycznemu sprawy;

2. art. 57 § 1a p.u.s.p. poprzez jego niezastosowanie prowadzące do przyjęcia, że zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko asesorskie w sądzie administracyjnym dokonane przez uczestnika postępowania, który wcześniej złożył zgłoszenie do konkursu na wolne stanowisko w sądzie powszechnym, nie powoduje zakończenia z mocy prawa wobec niego postępowania konkursowego do sądu powszechnego;
3. art. 57aa § 4 p.u.s.p. poprzez przyjęcie, że postępowanie konkursowe na stanowisko sędziego sądu powszechnego prowadzone wobec uczestnika postępowania, który w czasie trwania tego postępowania złożył zgłoszenie do konkursu na stanowisko asesora w sądzie administracyjnym, zostaje zakończone dopiero z dniem uprawomocnienia się uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS) o umorzeniu postępowania konkursowego na stanowisko w sądzie powszechnym;
4. art. 57 § 1a p.u.s.p. poprzez jego niezastosowanie prowadzące do przyjęcia, że do czasu uprawomocnienia się uchwały KRS w przedmiocie umorzenia postępowania konkursowego na stanowisko sędziego sądu powszechnego niedopuszczalne jest zgłoszenie kandydatury na stanowisko asesora w sądzie administracyjnym;
5. art. 57 § 1a w zw. z art. 57aa § 4 p.u.s.p. poprzez przyjęcie, że zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko asesorskie w sądzie administracyjnym dokonane przez kandydata, który wcześniej złożył zgłoszenie do konkursu na wolne stanowisko w sądzie powszechnym, jest tożsame z cofnięciem zgłoszenia w konkursie na stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Po sformułowaniu powyższych zarzutów Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały.

W uzasadnieniu Skarżący wskazał m.in., że skoro art. 57 § 1a p.u.s.p. przewiduje skutek w postaci zakończenia postępowania, to mógł on skutecznie zgłosić się do konkursu na stanowisko asesora w wojewódzkim sądzie administracyjnym, a podjęcie zaskarżonej uchwały było niedopuszczalne, gdyż w dacie jej wydania postępowanie już się nie toczyło (zakończyło się z mocy prawa

w momencie zgłoszenia kandydatury na stanowisko asesora w sądzie administracyjnym).

W odpowiedzi na odwołanie, KRS, pismem z 4 grudnia 2019 r., wniosła o oddalenie odwołania w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

W uzasadnieniu KRS odniosła się do postawionych zarzutów stwierdzając, że źródłem kontrowersji w niniejszej sprawie są różnice w trybie postępowań nominacyjnych na stanowiska sędziego i asesora sądowego w sądach powszechnych i sądach administracyjnych. Rada przywołała w związku z tym treść art. 57 § 2 p.u.s.p., który stanowi, że zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie oraz innych czynności w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim kandydat dokonuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego to postępowanie, (...) dostępnego na stronie internetowej KRS. Funkcjonalności tego systemu, z którego korzystają jego użytkownicy, odpowiadają ich prawnie uregulowanym zadaniom i kompetencjom w procedurze konkursowej. Zatem prawne ograniczenie dotyczące zgłaszania kolejnych kandydatur na stanowisko sędziego w sądzie powszechnym jest „egzekwowane” techniczną blokadą kolejnego zgłoszenia, zaprogramowaną w systemie teleinformatycznym. W związku z tym, że rozwiązania zastosowane w systemie odpowiadają regulacji prawnej, postępowanie nominacyjne nigdy nie kończy się inaczej niż prawomocnością uchwały KRS (lub pozostawieniem zgłoszenia bez rozpoznania – również w systemie). Niewydanie stosownej uchwały byłoby równoznaczne z permanentnym trwaniem nie tylko postępowania nominacyjnego, ale również „procesu” w systemie teleinformatycznym, a taki stan uniemożliwiałby Skarżącemu zgłoszenie się w przyszłości na wolne stanowisko sędziowskie w sądach powszechnych.

Natomiast zgłoszenia na stanowiska sędziowskie i asesorskie w sądach administracyjnych odbywają się w tradycyjnej formie (papierowej). Oznacza to, że organy uczestniczące w postępowaniach dotyczących stanowisk w sądach powszechnych nie mają wiedzy o zgłoszeniu „aktywnego” w systemie kandydata na stanowisko w sądzie administracyjnym. Nie ma zatem możliwości „zamknięcia” procesu w tym systemie z chwilą zgłoszenia do sądu administracyjnego.

Rada podniosła również, że podstawą wydania zaskarżonej uchwały był art. 41 u.KRS, z którego wynika, że KRS umarza postępowanie, jeżeli podjęcie uchwały stało się zbędne lub niedopuszczalne – przepis ten jest stosowany zawsze w przypadku, w którym zgłoszenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie z różnych przyczyn nie może być już dłużej merytorycznie rozpoznawane.

Następnie KRS wskazała, że wydaje się, że realną przyczyną wniesienia odwołania przez Skarżącego była jego obawa co do losów „aktywnego” zgłoszenia na wolne stanowisko asesorskie w wojewódzkim sądzie administracyjnym. Jednak konkurs na to stanowisko pozostaje poza granicami niniejszej sprawy. Następnie Rada wyjaśniła, że kwestia oceny skuteczności tego zgłoszenia jest w pierwszej kolejności kompetencją właściwego prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego. Gdyby organ ten uznał, że zgłoszenie nie odpowiada prawu, pozostawiłby je bez rozpoznania. Kandydat mógłby wówczas złożyć zastrzeżenie, które – w razie nieuwzględnienia przez prezesa sądu – podlegałoby rozpoznaniu przez KRS. Gdyby podjęta wtedy przez KRS uchwała była dla Skarżącego niekorzystna, dopiero wówczas zarzuty podniesione w odwołaniu Skarżącego byłyby adekwatne i nie byłyby przedwczesne.

Pismem z 5 października 2020 r. Szef Biura KRS poinformował, że KRS podjęła uchwałę nr (...)/2020 z 21 lipca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie Skarżącego do pełnienia urzędu na jedno wolne stanowisko asesorskie, dodając, że uchwała nie jest prawomocna.

Pismem z 12 października 2020 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego 16 października 2020 r. Skarżący cofnął odwołanie od uchwały KRS nr (...)/19 z 17 października 2019 r. i wniósł o umorzenie postępowania przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Możliwość wniesienia przez uczestnika postępowania odwołania do Sądu Najwyższego od uchwały KRS przewiduje art. 44 ust. 1 u.KRS. Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS, postępowanie przed Sądem Najwyższym w sprawie z takiego odwołania powinno się toczyć według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej (z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. przewidującego tzw. przymus adwokacko-radcowski). Utrwalony jest pogląd, że wymienione przepisy należy

w tym przypadku stosować odpowiednio (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2019 r., I NO 78/19).

Wobec cofnięcia przez Skarżącego odwołania, postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu.

Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS.